

Bezinning 4: Zien 1 ¹

Lucas 1,1-4;4,14-21 = 3° zondag C-jaar

Het Woord

Nadat reeds velen zich tot taak hebben gesteld om een verslag te schrijven over de gebeurtenissen die zich in ons midden hebben voltrokken, en die ons zijn overgeleverd door degenen die vanaf het begin ooggetuigen zijn geweest en dienaren van het Woord zijn geworden, leek het ook mij goed om alles van de aanvang af nauwkeurig na te gaan en deze gebeurtenissen in ordelijke vorm voor u, hooggeachte Theofilus, op schrift te stellen, om u te overtuigen van de betrouwbaarheid van de zaken waarin u onderricht bent.

...

Jezus keerde, gesterkt door de Geest, terug naar Galilea. Het nieuws over Hem verspreidde zich in de hele streek. Hij gaf onderricht in de synagogen en werd door allen geprezen. Hij kwam ook in Nazaret, waar Hij was opgegroeid, en volgens zijn gewoonte ging Hij op sabbat naar de synagoge. Toen Hij opstond om voor te lezen, werd Hem de boekrol van de profeet Jesaja overhandigd, en Hij rolde hem af tot de plaats waar geschreven was: 'De Geest van de Heer rust op mij, want hij heeft mij gezalfd. Om aan armen het goede nieuws te brengen heeft hij mij gezonden, om aan gevangenen hun vrijlating bekend te maken en aan blinden het herstel van hun zicht, om onderdrukten hun vrijheid te geven, om een genadejaar van de Heer uit te roepen.' Hij rolde de boekrol op, gaf hem terug aan de dienaar en ging weer zitten; de ogen van alle aanwezigen in de synagoge waren op Hem gericht. Hij zei tegen hen: 'Vandaag hebben jullie deze schrifttekst in vervulling horen gaan.'

Een woord bij het Woord

Lucas verwijst naar velen voor hem die een verslag schreven over Jezus. Heel zeker kent deze evangelist Marcus. Hij heeft ook andere schriftelijke bronnen, waarvan we vooral de Q-bron kennen. En er zijn mondelinge overleveringen.

Het is opmerkelijk dat Lucas Jezus niet vermeldt in zijn inleiding. Hij doet dat omdat hij enerzijds zijn evangelie schrijft, ja, over Jezus, maar anderzijds ook de Handelingen over het pastoraal werk van de eerste Kerk.

¹ Deze gebedsbezinning is een correctie van de versie in het C-boek 'Hij kon zien' p. 201. Daar zijn de verzen Lucas 1,1-4 niet opgenomen. Maar dat is fout: deze vier verzen worden ook gelezen op de 3° zondag van het C-jaar.

Lucas wil ordelijk te werk gaan. Daarmee bedoelt hij vooral dat hij wil aantonen dat God zijn heilswerk voltrekt in de geschiedenis. Maar het betekent ook dat hij daarvoor een goede taal gebruikt. Hij gebruikt inderdaad literair Grieks.

Theofilus is wellicht een Romeinse ambtenaar, die zich tot christen bekeerd heeft. Hij heeft volgens Lucas nood aan dit evangelie om ervan overtuigd te raken dat de waarheid over Jezus onwankelbaar betrouwbaar is.

In het tweede gedeelte zit een mooie structuur: van buiten naar het centrum toe. 'Stond op' komt overeen met 'ging zitten'. 'Ontrolde' en 'rolde op' spelen op elkaar in. 'Heer' komt ook tweemaal terug. 'Goed nieuws' en 'genadejaar' roepen elkaar op. 'Gevangenen bevrijden' echoot in 'onderdrukten vrijheid geven'. En helemaal in het centrum staat: 'Aan de blinden de terugkeer van het gezicht geven'. Dàt is voor Lucas Jezus' belangrijkste opdracht: de mensen leren zien. Leren inzien dat God in Hem werkzaam is. Bartimeus die weer ziet! Welnu, al die bevrijding voor armen, gevangenen, blinden en onderdrukten gebeurt door Jezus. Wat eeuwen lang is aangekondigd, wordt werkelijkheid in Jezus. Hij is de Messias, wat Gezalfde betekent.

Het Woord in mijn leven

Mag Jezus mijn oogarts zijn? Mag Hij mij bevrijden door zijn blijde boodschap? Wie zijn de armen, gevangenen, blinden en onderdrukten rondom mij? Wat is mijn zending? Hoe breng ik de blijde boodschap aan mensen?

Bidden met het Woord

Heer Jezus,
dank U wel dat Gij gekomen zijt.
Gij hebt ons het blijde nieuws gemeld.
Gij laat ons echt zien.
Gij bevrijdt ons van onze armoede en verslavingen.
Gij bekeert ons van onderdrukkers tot bevrijders.
Toon ons dan onze zending,
hoe wij – die ook gezalfd zijn in ons doopsel en vormsel –
de genade van Uw Vader aan mensen voelbaar kunnen maken.
Schenk ons daartoe Uw heilige Geest. Amen.

© Eric Haelvoet 2010